

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 9C/54/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814220300
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beata Gešvantnerová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2024:3814220300.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudcom JUDr. Beatou Gešvantnerovou v právnej veci žalobcu: Štátny fond rozvoja bývania, IČO: 31 749 542, so sídlom Lamačská cesta 8, 833 04 Bratislava, zast.: GARAJ & Partners s.r.o., advokátska kancelária Jozefská 3, 811 06 Bratislava, proti žalovaným: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX D. a 2/ E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XX/XX, XXX XX D., zast.: JUDr. Lucia Fabriciusová, advokátka so sídlom Ul. Karola Kuzmányho 7, 974 01 Banská Bystrica, o zaplatenie 21.088,77 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd konanie voči žalovanému 1/ zastavuje.

Žalovanému 1/ ani žalobcovi súd náhradu trov zastaveného konania nepriznáva.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 10063,59 eur s úrokom z omeškania 5,05 % ročne od 2.2.2015 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietá.

IV. Žalobca je povinný nahradiť žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 20 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na tunajší súd dňa 18.11.2014 sa žalobca domáhal voči žalovanému 1/ a žalovanej 2/ zaplatenia istiny vo výške 11862,84 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne a náhradu trov konania. Žalobu zdôvodnil tým, že je právnickou osobou zriadenou osobitným zákonom, ktorá je finančnou inštitúciou slúžiacou na implementáciu nástrojov finančného inžinierstva podľa osobitného predpisu, zohľadňujúcu aktuálne platnú legislatívu, je štátny účelový fond (ktorý je oslobodený od súdnych poplatkov). Žalobca uzavrel Zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru č. 307/372/2002 (ďalej len „Zmluva“) so žalovanými ako manželmi na základe ktorej im bola poskytnutá podpora vo forme úveru vo výške 23235,74 eur pri základnej úrokovej sadzbe 3,1 % ročne s dobou splatnosti 30 rokov, pri výške splátok 99,25 eur, tak, že platba bude vykonaná do 15.-teho dňa v mesiaci. Keďže boli v omeškani s platením mesačných splátok, žalobca ich prostredníctvom právneho zástupcu vyzval na úhradu omeškaných splátok, na výzvu nereagovali. Podľa Zmluvy sa žiadatelia zaviazali splatiť fondu celý úver so základnou úrokovou sadzbou vo výške 3,1 % na účet v banke, ktorý fond ako veriteľ oznámi písomne dlžníkovi do 45 dní odo dňa uzavretia tejto zmluvy. Dlžník sa súčasne zaviazal, že dlh, ktorý sa skladá z úveru a úroku, bude splácať pravidelnými mesačnými splátkami a to tak, že platba bude vykonaná vždy do 15. kalendárneho dňa nasledujúceho mesiaca počas celej lehoty splatnosti úveru“. Podľa článku IV. bod 4.4. Zmluvy „Začiatok splácania sa určuje 3 mesiace po uzavretí tejto zmluvy. Plynutie času začína od 1. dňa nasledujúceho mesiaca po obojstrannom podpísaní zmluvy“. Žalovaní si svoje zmluvné povinnosti riadne a včas neplnili, preto im žalobca zaslal výzvu na úhradu zo dňa

21.8.2014, išlo o sumu omeškaných splátok vo výške 11601,54 eur. Táto výzva bol zasielaná na adresu trvalého pobytu žalovaného i žalovanej...

2. Súd vo veci vydal platobný rozkaz 9Ro289/2014 z 18.12.2014, proti ktorému podala odpor žalovaná 2/, vzniesla v ňom námietku premlčania, vo vzťahu k splátkam splatným pred 18.11.2011, namietala výšku úrokov z omeškania, mala byť uplatnená vo výške 5,05 % ročne. Poukázala, že k nehnuteľnosti, ktorá je stavaná z prostriedkov od žalobcu sa domáha na súde určenia vlastníctva, po následnom speňažení nehnuteľnosti je pripravená dlžobu uhradiť. Žiadala splátky po 120 eur, pretože sa stará o maloletého syna, na ktorého jej žalovaný 1/ prispieva len sumou 30 eur mesačne. Právna zástupkyňa žalovanej poukázala, že k omeškaniu mohlo dôjsť najskôr po uplynutí lehoty na zaplatenie 30 dní od doručenia výzvy, ktorá uplynula 27.2.2015.

3. Podľa § 91 Občianskeho súdneho poriadku platného v čase podanie návrhu, ak je navrhovateľov alebo odporcov v jednej veci niekoľko, koná každý z nich sám za seba. Podľa ods. 2 ak však ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane, platia úkony jedného z nich i pre ostatných. Na zmenu návrhu, na jeho späťvzatie, na uznanie alebo vzdanie sa nároku a na uzavretie zmluvy je však potrebný súhlas všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane. Súd vzhľadom na toto ustanovenie a tú skutočnosť, že záväzok žalovaných považoval za solidárny, považoval odpor za účinný aj vo vzťahu k žalovanému 1/ a nariadil vo veci pojednávanie.

4. Žalobca podaním z 27.4.2015 žalobu zmenil tak, že sa domáhal, aby súd rozhodol, že žalovaní sú povinní zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 21.088,77 eur spolu so zmluvným úrokom vo výške 9.248,09 eur, s úrokom z omeškania vo výške 920,32 eur, s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 11.862,84 eur od 06.11.2014 do 27.01.2015, s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 21.088,77 eur od 28.01.2015 do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 3.033,69 eur a nahradíť trovy konania s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných. Poukázal, na čl. IV., a čl. VIII. Bod 8.4.Zmluvy, podľa ktorého v prípade, ak je dlžník v omeškani s úhradou ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov je fond oprávnený po doručení výzvy k vyrovnaní splátok od zmluvy jednostranne odstúpiť, ak nebudú splnené podmienky uvedené vo výzve. Veriteľ môže od zmluvy odstúpiť jednostranne aj v tých prípadoch ak dlžník závažným spôsobom poruší zmluvu napríklad opakovaným nesplácaním úveru... Zmluvné strany sa dohodli že v prípade naplnenia bodu 8.4 je dlžník povinný uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 10% z celej dlžnej sumy. Žalobca opakovane vyzýval žalovaných na úhradu zameškaných splátok, následne od zmluvy odstúpil 22.12.2014. Žalobcovi tak vznikol nárok aj na zmluvnú pokutu. Súd zmenu pripustil uznesením zo 7.5.2015 č. 9C45/2015-42 právoplatným 19.5.2015.

5. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní dňa 31.7.2015 s premlčaním splátok nesúhlasil, pretože od zmluvy odstúpil, čím sa stal splatný celý dlh. Zároveň upravil požadovaný úrok z omeškania na 8,05% ročne zo sumy 21088,77 eur od 27.2.2015 do zaplatenia.

6. Návrhom z 26.8. 2015 žiadal opravu zmeny petitu tak, že sa domáhal aj zaplatenia zmluvného úroku vo výške 9247,66 eur a zmluvnej pokuty 3033,64 eur. Podaním z 26.8.2015 predložil prehľad splátok ako boli zaplatené. Poskytnutie prostriedkov žalobca preukázal faktúrami, ktoré boli z jeho strany refinancované žalovaným, tiež históriou pohybov na účte žalovaných.

7. Právna zástupkyňa žalovanej 2/ poukázala na pojednávaní, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušuje od počiatku v zmysle Občianskeho zákonníka. Zmluvnú pokutu žiadala znížiť. Tiež trvala na čiastočnom premlčaní nároku.

8. Vo vyjadrení z 25.2.2016 žalobca špecifikoval, že žalovaní 1/,2/ zaplatili v roku 2002 viac o 198,5 eur, v roku 2003 menej o 198,5 eur, v roku 2005 o 198,5 eur, v roku 2006 o 297,75 eur, v roku 2007 o 653,25 eur, v roku 2008 o 1567,8 eur, v roku 2009 o 1567,8 eur, v roku 2010 o 1567,8 eur, v roku 2011 o 1567,8 eur, v roku 2012 o 1567,8 eur, v roku 2013 o 1567,8 eur, v roku 2014 o 1437,15 eur. Teda rozdiel je 11993,45 eur. Poukázal, že na zmluvu o úvere treba uplatniť normy obchodného práva, pretože podľa § 261 Obchodného zákonníka ide o absolútny obchod. V takom prípade je premlčacia doba 4 roky, plynú od odstúpenia od zmluvy, pretože v zmysle rozsudku Najvyššieho súdu SR č. 4Obdo 54/2007 zo dňa 17.6.2008, pokiaľ bolo v zmluve dojednané plnenie v splátkach, nejedná sa o čiastkové plnenie podľa § 392 ods.2 Obchodného zákonníka ale o jedno plnenie, ktorého úhrada bola dohodnutá v splátkach. Preto za lehotu plnenia považuje lehotu na splatenie celého úveru. Tiež poukázal na znenie zákona č. 129/2010 Z.z. § 1 ods.3 písm. p/ podľa ktorého spotrebiteľským úverom nie je úver poskytnutý na účely podľa osobitných predpisov, pre osobitný okruh osôb vo verejnom záujme a za úrokové sadzby nižšie ako tie, ktoré prevládajú na finančnom trhu a za úrokové sadzby ktoré nie sú

vyššie ako úrokové sadzby prevládajúce na finančnom trhu. Ako príklad je uvedený zákon 607/2003 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania. Tiež poukázal na ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, podľa ktorých dodávateľ je osoba ktorá koná pri uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa § 2 ods.1 Obchodného zákonníka podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku. Podľa § 2 ods. 1 zákona o Štátnom fonde rozvoja bývania správcom žalobcu je Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. Žalobca teda nekoná samostatne, je účelovým fondom na plnenie priorít štátnej bytovej politiky. Prostriedky fondy možno použiť len na štátnu podporu poskytovanú na účel uskutočnenia pomoci štátu pri rozširovaní bytového fondu. Činnosť fondu nemožno považovať za podnikanie.

9. V podaní z 26.10.2016 poukázal žalobca na ustanovenia zákona o pohľadávkach štátu, § 3 a 4 podľa ktorých žalobca, ako správca pohľadávok štátu je povinný využívať všetky právne prostriedky na ich vymoženie. Je povinný riadne a včas uplatniť právo na zaplatenie pohľadávky štátu na súde. Zotrval na tom, že jeho nárok nie je premlčaný s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu ČR 32 Cdo 1861/2012, podľa ktorého omeškanie dlžníka nastáva objektívne, ak nesplní svoj záväzok riadne a včas. Jeho omeškanie môže vylúčiť len omeškanie veriteľa. Poukázal, na rozhodnutie najvyššieho súdu SR 4Obo 54/2007. Podľa tohto ak je v zmluve dohodnuté plnenie v splátkach, nejde o čiastkové plnenie podľa § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka, ale o jedno plnenie, ktorého úhrada bola dohodnutá v splátkach. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 3Cdo 441/2013 podľa ktorého výkon práv a povinností (teda i uplatnenie námietky premlčania) nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Povinnosť platiť úroky podľa zmluvy trvá aj po odstúpení od zmluvy. Trval na argumentácii, že úver poskytnutý žalovaným nie je spotrebiteľským úverom ale absolútnym obchodnoprávnym vzťahom (§ 497 Obchodného zákonníka), ktorého charakter nemôžu účastníci dohodou vylúčiť. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5Cdo 120/2010 z 29.3.2012, ktorý skonštatoval, že zmluva o úvere, ktorú uzavrel žalobca je zmluvou o úvere v zmysle Obchodného zákonníka a vzťahujú sa na ňu ustanovenia tohto právneho predpisu. Použitie Obchodného zákonníka v takomto prípade nemôžu strany dohodou vylúčiť. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Obo 143/1998 podľa ktorého zmluvou o úvere sa dlžník zaväzuje vrátiť poskytnuté prostriedky a zaplatiť úroky. Poukázal v tejto súvislosti aj na ust. § 1 ods. 3 písm. p) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, podľa ktorého spotrebiteľským úverom nie je úver poskytovaný na účely podľa osobitných predpisov pre obmedzený okruh osôb vo verejnom záujme a za úrokové sadzby nižšie ako tie, ktoré prevládajú na finančnom trhu alebo bezúročný úver alebo za iných podmienok, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie ako tie, ktoré prevládajú na finančnom trhu a za úrokové sadzby, ktoré nie sú vyššie ako úrokové sadzby prevládajúce na finančnom trhu. Ako príklad osobitného predpisu, na ktorý sa citované ustanovenie vzťahuje, je uvedený aj zákon č. 607/2003 Z.z. o štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov, ktorý bol neskôr zrušený a nahradený zákonom č. 150/2013 Z.z. o štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov. Zákonodarca týmto negatívnym vymedzením subsumoval zákon o štátnom fonde rozvoja bývania do skupiny osobitných predpisov na základe ktorých poskytované úvery nespádajú do kategórie „spotrebiteľský úver“, teda úver poskytovaný žalobcom nie je spotrebiteľským úverom. Túto skutočnosť podporuje aj ust. § 24 a) zákona o spotrebiteľských úveroch. Zákonodarca predmetným ustanovením stanovil výnimku, že aj na úvery, ktoré sú vylúčené z pôsobnosti zákona o spotrebiteľoch, teda ktoré nie sú spotrebiteľskými úvermi, sa vzťahujú niektoré ust. tohto zákona; táto výnimka sa však nevzťahuje na Zákon o štátnom fonde rozvoja bývania, čiže úver poskytovaný žalobcom nie je spotrebiteľským a nevzťahujú sa na neho ani predmetné ustanovenia. V § 2 ods. 1 Zákona o štátnom fonde rozvoja bývania je ustanovené, že správcom Štátneho fondu rozvoja bývania (ďalej len „ŠFRB“) je Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. ŠFRB nekoná samostatne, pretože je spravovaný Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, čo vyplýva aj z ďalšieho ust. § 20 ods. 1 zákona o ŠFRB, podľa ktorého podrobnosti o organizácii a činnosti fondu upravuje štatút fondu, ktorý schvaľuje minister. Je potrebné poznamenať, že ŠFRB je účelovým fondom, ktorý bol zriadený na plnenie osobitných úloh štátu, t.j. financovanie priorít štátnej bytovej politiky schválený vládou SR pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. Účelom činnosti ŠFRB nie je dosahovanie zisku. V zmysle § 4 ods. 3 Zákona o ŠFRB, výdavky súvisiace s činnosťou fondu okrem výdavkov za bankové služby a výdavkov za vykonanie finančných operácií podľa § 5 ods. 5 nesmú ročne presiahnuť 3 % z ročných príjmov fondu podľa § 3 písm. a/ až e/ a h/. Z uvedeného je zrejmé, že činnosť, ktorú ŠFRB vykonáva, nemožno kvalifikovať ako obchodnú alebo podnikateľskú, pretože nespĺňa všetky jej taxatívne vymedzené pojmové znaky. Žalobca ako právnická osoba zriadená zákonom o ŠFRB je účelovým fondom, ktorý v zmysle legálnej definície pojmu spotrebiteľská zmluva

v § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) nespĺňa pojmové znaky dodávateľa, t.j. zmluva o poskytnutí podpory uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, nie je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 a nasl. OZ. Zmluva o úvere je úverovou zmluvou uzatvorenou podľa § 497 ObZ, to znamená, že na ust. zmluvy o úvere sa vzťahujú právne normy ObZ. Ustanovenie § 261 ods. 6 ako i ust. § 263 ObZ pôsobia ako *ius cogens*, t.j. aplikáciu týchto zákonných ustanovení zmluvnej strany v ich právnom vzťahu nemôžu vylúčiť. Takáto interpretácia by viedla k obchádzaniu zákona - ObZ, ktorý má v tejto časti vo vzťahu k OZ vzťah predpisu *lex specialis*. Na podporu uvedeného tvrdenia poukázal na rozhodnutie NSSR 5Cdo/120/2010 z 29.3.2012, ktorý skonštatoval, že zmluva o úvere, ktorú uzatvoril žalobca je zmluvou o úvere v zmysle ObZ a vzťahujú sa na ňu ust. tohto právneho predpisu.

10. Podaním zo 7.11.2016 žalobca zmenil žalobu, žiadal súd, aby žalovaných zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne istinu vo výške 21.088,77 eur spolu so zmluvným úrokom vo výške 9.247,66 eur, so zmluvným úrokom vo výške 3,1 % ročne zo sumy 21.088,77 eur od 27.02.2015 do zaplataenia, s úrokom z omeškania vo výške 821,07 eur, s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 21.088,77 eur od 27.02.2015 do zaplataenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 907,63 eur a zmluvnú pokutu vo výške 3.033,64 eur a nahradiť trovy konania, súd uznesením 9C 45/2015 zo 16.11.2016 pripustil túto zmenu žaloby.

11. V podaní z 2.12.2016 žalobca zopakoval, že predmetný úver nie je spotrebiteľským úverom podľa zákona č.129/2010 Z.z., žalobca nie je dodávateľom podľa § 52 ods.3 Občianskeho zákonníka, poukázal na dôvodovú správu k zákonu č. 150/2013, podľa ktorej je žalobca verejnou inštitúciou správajúcou sa v medziach národnej legislatívy zriadený na financovanie priorít štátnej bytovej politiky aby bolo bývanie dostupné. Výkon jeho činnosti nemá žiadny zo znakov podnikateľskej činnosti podľa § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka. Žalobca nie je subjektom, ktorý vytvára zisk. Výklad noriem spotrebiteľského práva musí byť v súlade s komunitárnym právom a účelom ním sledovaným. Poukázal na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, z 12 ý. 2012 vo veci C-201/10 SC Volksbank Romania EU: C:2012:443 body 63 a 64, ako aj na rozhodnutie z 9.11.2016 vo veci C-42/2015, podľa ktorého právne normy slovenského práva nie je možné vykladať extenzívne a nad rámec významu pojmov uvedených v predpisoch, najmä ak je to v rozpore s účelom sledovaným v transponovanom predpise.

12. Súd vo veci na základe vykonaného dokazovania rozhodol rozsudkom 9C45/2015 zo 4.apríla 2017 tak, že žalovaných I. a II. zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 8694,29 eur, s úrokom z omeškania z tejto sumy vo výške 8,05 % ročne od 27.2.2015 do zaplataenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Právny vzťah posúdil ako spotrebiteľský vzťah podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, vychádzajúc z námietky premlčania vznesenej žalovanou priznal žalobcovi len časť nepremičaného nároku - istinu od ktorej odpočítal premlčané splátky v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, teda nepriznal žalobcovi sumu - neuhradené splátky splatné pred viac ako tromi rokmi pred podaním žaloby. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca i žalovaná II., žalovaný I. sa pripojil k argumentácii žalovanej II. Žalobca v odvolaní poukázal že v zmluve o úvere, uzavretej medzi stranami sporu, sa v článku 12.3 uvádza, že práva a povinnosti účastníkov zmluvného vzťahu sa riadia predovšetkým zákonom č. 124/1996 a ostatnými právnymi predpismi upravujúcimi vzťahy k ŠFRB, ostatné vzťahy sa riadia všeobecne záväznými predpismi (v danom prípade Obchodným zákonníkom upravujúcim zmluvu o úvere), najmä (avšak nie výlučne) Občianskym zákonníkom. Tiež poukázal na ustanovenie ust. § 506 Obchodného zákonníka, ako aj bod 8.4 zmluvy o úvere, z ktorých vyplýva jeho oprávnenie odstúpiť od zmluvy v prípade, ak je dlžník v omeškani s úhradou ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov, ktoré podmienky v danej veci boli splnené, nakoľko žalovaní ku dňu 12.12.2014 sa dostali do omeškania s úhradou 92 splátok. Uvedené splátky sa nepremlčujú samostatne podľa § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka, ale ide o jedno plnenie, pri ktorom splatnosť nastala splatnosťou celého úveru. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Obo/54/2007, uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 9Co/14/2016 a zdôraznil, že § 506 Obchodného zákonníka je *lex specialis* všeobecným ustanovením Obchodného zákonníka o odstúpení od zmluvy, a preto si uplatňuje okrem úroku z omeškania aj zmluvný úrok vyplývajúci z ustanovenia článku IV. zmluvy o úvere. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo/113/2008, z ktorého vyplýva, že povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky odstúpením od zmluvy nezaničí a veriteľovi z tohto dôvodu nemôže vzniknúť nová pohľadávka podľa § 351 ods. 1 Obchodného zákonníka. Odstúpením sa menia len podmienky, za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť, dlžník teda nie je povinný splniť dlh v lehotách a za podmienok stanovených v zmluve, ale na požiadanie veriteľa v plnom rozsahu (celú dlžnú

čiasťku s úrokmi). Povinnosť dlžníka vrátiť veriteľovi dlžnú čiasťku s úrokmi po odstúpení od zmluvy o úvere podľa § 506 Obchodného zákonníka nepredstavuje nový záväzok, ale záväzok pôvodný, ktorý sa odstúpením od zmluvy modifikoval vo svojej splatnosti - na požiadanie veriteľa sa stáva splatnou celá pohľadávka. Odstúpenie od zmluvy bolo žalovanými prevzaté dňa 29.12.2014 a 27.01.2015, 30-dňová lehota na plnenie žalovanej 2/ uplynula dňa 27.02.2015, žaloba o zaplatenie 11.862,84 Eur bola súdu doručená dňa 18.11.2014, rozšírenie žaloby bolo doručené dňa 27.04.2015. Poukázal na judikatúru, týkajúcu sa vydania bezdôvodného obohatenia v obchodno-právnych vzťahoch, na ktoré je potrebné aplikovať premlčaciu lehotu podľa § 397 Obchodného zákonníka. Z tohto dôvodu nárok na zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom nie je premlčaný. Žalovaná v odvolaní uviedla, že v čase uzatvorenia zmluvy o poskytnutí podpory boli žalovaní 1), 2) manželmi, ich manželstvo bolo rozsudkom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 11C/242/2003 zo dňa 08.10.2004 rozvedené a následne bolo vyporiadané ich bezpodielové spoluvlastníctvo, pričom úver bol prikázaný na každého zo žalovaných v rovnakom pomere. Mala za to, že ust. § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka na daný právny vzťah nedopadá, nakoľko zmluvou o poskytnutí podpory vo forme úveru neboli dotknuté spoločné veci manželov, pretože touto zmluvou boli peniaze do bezpodielového spoluvlastníctva manželov ešte len získavané, nešlo o nakladanie so spoločnou vecou. Zároveň poukázala na fakt, že bezpodielové spoluvlastníctvo manželov bolo vysporiadané a úver bol prikázaný každému z manželov v rovnakom pomere. Otázka pasívnej solidarity podľa § 511 Občianskeho zákonníka na danú vec nedopadá, nakoľko sa nejednalo o solidárny záväzok, solidarita nebola tvrdená, ani preukázaná dohoda účastníkov o tom, že vrátia pôžičku žalobcovi spoločne a nerozdielne.

13. Krajský súd Trenčín uznesením 19 Co286/2017-404 z 26.9.2018 napadnutý rozsudok tunajšieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozhodnutie odôvodnil tým, že na danú vec dopadajú ustanovenia Obchodného zákonníka, ktorý obsahuje jednak kompletnú úpravu úverového vzťahu, úpravu ručenia v obchodno-záväzkovom vzťahu, uznania záväzku, ako aj úpravu odstúpenia od zmluvy a premlčania. Pri uzatváraní a plnení zmluvy, uzatvorenej so žalovanými, žalobca plnil úlohu štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. V danej veci sa nejedná preto o spotrebiteľský vzťah založený spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka. Žalobca nie je dodávateľom, čo vyplýva z ustanovení zákona o Štátnom fonde rozvoja bývania, ktorý aj v čase uzavretia zmluvy bol účelovým fondom zriadeným štátom, ktorého správu vykonávalo ministerstvo. Účelom jeho existencie a fungovania je financovanie štátnej podpory (pomoci) pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. Celkom zjavne nejde o vykonávanie obchodnej ani inej podnikateľskej činnosti za účelom vytvárania vlastného zisku. V súlade s týmto záverom je aj zákonná úprava o možnosti použitia prostriedkov fondu, ktoré je možné okrem správy fondu (výdavky na jeho činnosť) použiť iba na splátky úverov čerpaných fondom a samotnú štátnu pomoc formou podpory. Fond teda nevytvára zisk, s ktorým by ako bežný podnikateľ mohol voľne nakladať. Svojimi príjmami je napojený na štátny rozpočet. Podpora, poskytovaná žalobcom, je vo forme poskytnutia úveru podľa osobitného právneho predpisu pre obmedzený okruh osôb (žiadateľ musí splniť podmienky podľa § 7 zákona o ŠFRB), vo verejnom záujme (bytová politika štátu), za úrokové sadzby nižšie ako obvykle, alebo bezúročné alebo za podmienok pre dlžníka priaznivejších napr. nenávratný príspevok). Uložil súdu prvej inštancie opätovne právny vzťah strán sporu, vyplývajúci zo Zmluvy o poskytnutí podpory, posúdiť podľa ustanovení Obchodného zákonníka, ktorý na danú vec dopadá, dôsledne sa zaoberať všetkými nárokmi uplatnenými žalobcom i námietkami žalovaných uplatnených v priebehu konania (vrátane konania odvolacieho) a opätovne vo veci rozhodnúť vrátane trov prvoinštančného i odvolacieho konania.

14. Podaním z 28.5.2019 žalobca navrhol zmenu žaloby a súd uznesením 9C45/2015 zo dňa 19.9.2019 pripustil zmenu žaloby v tomto znení: „Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne istinu vo výške 21.088,77 eur spolu so zmluvným úrokom vo výške 9.247,66 eur, so zmluvným úrokom vo 5,6 % ročne zo sumy 21.088,77 eur od 27.02.2015 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 821,07 eur, s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 11.862,84 eur od 06.11.2014 do 26.02.2015, s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 21.088,77 eur od 27.02.2015 do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 907,63 eur a zmluvnú pokutu vo výške 3.033,64 eur a nahradiť trovy konania.“ V podaniach z 28.5.2019, z 18.6.2019, z 15.4.2019 a z 18.9.2019 žalobca zopakoval argumentáciu, že žalobca nie je dodávateľom, že dlh žalovaných nebol jednorazovo splatný k 15.11.2011, že žalobca odstúpil od zmluvy 22.12.2014, kedy sa zostatok dlhu stal jednorazovo splatný, nezanikol tak hlavný záväzok žalovaných plniť zo zmluvy, na záväzok je potrebné aplikovať Obchodný zákonník. Tiež poukázal na § 330 Obchodného zákonníka, podľa ktorého započítanie jednotlivých platieb má byť započítané najskôr na úrok, potom na istinu a to

u záväzku najskôr splatného. Tiež poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR 4Cdo 106/2018, podľa ktorého činnosť žalobcu nemá atribúty podnikania ale práve naopak realizuje podporu štátu v oblasti bytovej politiky. Preto nemôže mať postavenie dodávateľa podľa § 52 ods.3 OZ a ním uzatvárané zmluvy nemajú charakter spotrebiteľskej zmluvy.

15. Po vykonanom dokazovaní súd v rozsudku Okresného súdu Prievidza z 26. novembra 2019 č. k. 9C/45/2015-515 dospel k záveru, že dňa 05. apríla 2002 uzavrel žalobca so žalovanými 1/ a 2/ ako manželmi Zmluvu o poskytovaní podpory uzatvorenú podľa zákona č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania (ďalej aj „zákon o ŠFRB“) vo forme úveru č. 307/372/2002, na základe ktorej žalobca poskytol žalovaným 1/ a 2/ podporu – úver vo výške 700.000 Sk pri základnej úrokovej sadzbe 3,1 % a dobe splatnosti 30 rokov. Faktúrami a výpismi z účtu bánk bolo preukázané postupné čerpanie úveru na stavbu realizovaných žiadateľmi (žalovanými 1/ a 2/). Žalovaní si svoje zmluvné povinnosti riadne neplnili a splátky úveru riadne nesplácali. Žalobca vyzýval žalovaných na úhradu nezaplatených splátok úveru, žalovaní tak neurobili, preto žalobca od zmluvy dňa 22. decembra 2014 odstúpil. Žalobca v čase uzavierania zmluvy bol účelovým fondom zriadeným štátom, ktorého správu vykonávalo ministerstvo. Účelom jeho existencie a fungovania bolo financovanie štátnej podpory pri rozšírení a zveľaďovaní bytového fondu. Nešlo o vykonávanie obchodnej ani inej podnikateľskej činnosti za účelom vytvárania vlastného zisku. Fond nevytváral zisk, svojimi príjmami bol napojený na štátny rozpočet. Podpora poskytnutá žalobcom bolo poskytnutie úveru podľa osobitného právneho predpisu pre obmedzený okruh osôb (žadateľ musel splniť podmienky podľa zákona o ŠFRB), vo verejnom záujme, za úrokové sadzby nižšie ako obvyklé, alebo bezúročné alebo za podmienok pre dlžníka priaznivejších. Bola zmluvou o úveru podľa Obchodného zákonníka. Jej predmet označoval konkrétnu formu poskytovanej podpory v podobe úveru, čo zodpovedalo zákonom prezumovanej forme uvedenej v štátnom fonde rozvoja bývania (§ 8 ods. 1 písm. a) zákon o ŠFRB). Použitie Obchodného zákonníka na tieto vzťahy účastníci nemôžu dohodou vylúčiť. Právne vzťahy založené zmluvou o úvere (§ 497 Obchodného zákonníka) reprezentujú kategóriu tzv. „absolútnych obchodov“. Rozhodujúcim znakom je forma vzťahu, nie jeho subjekty, nevyžaduje sa, aby išlo výlučne o vzťahy medzi podnikateľmi. V právnom vzťahu vyplývajúcom zo zmluvy o úvere, ako aj v právnom vzťahu, ktorý vznikne zo zabezpečenia záväzku dlžníka v takomto vzťahu, sa jeho subjekty riadia Obchodným zákonníkom. Skutočnosť, že ide o absolútny obchod, vylučuje dohodu strán o voľbe Obchodného zákonníka v zmysle § 262 ods. 1 a ods. 2 Obchodného zákonníka (tzv. voľbu práva). Vzhľadom na námietku premičania vznesenú vo vzťahu k právu na odstúpenie i splátkam splatným pred 18. novembrom 2012, posúdil podľa Obchodného zákonníka ako premičané neuhradené splátky splatné do 18. novembra 2010, teda štyri roky pred podaním žaloby. Okresný súd Prievidza v poradí druhým rozsudkom z 26. novembra 2019 č. k. 9C/45/2015-515 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 14240,85 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne z každej mesačnej splátky vo výške 130,65 eura od 16. decembra 2010 do 16. februára 2016 a s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne z každej mesačnej splátky vo výške 130,65 eura od 16. marca 2016 do 16. novembra 2019 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 334,29 eura (výrok I.), vo zvyšnej časti súd prvej inštancie žalobu zamietol (výrok II.), žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania od žalobcu vo výške 17,6 % (výrok III.), súčasne rozhodol o povinnosti žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť spoločne a nerozdielne štátu súdny poplatok vo výške 854 eur na účet súdu prvej inštancie (výrok IV.).

16. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 24. februára 2021 sp. zn. 19Co/22/2020 rozhodol tak, že žalovaných 1/ a 2/ zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 29 973,45 eura a úroky z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 11 862,84 eura od 06. novembra 2014 do 26. februára 2015, úroky z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 20 989,52 eura od 27. februára 2015 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 334,29 eura do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.), žalobcovi priznal nárok proti žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne na náhradu trov konania v rozsahu 78,2 % (výrok III.) a vo IV. výroku rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a v rozsahu zrušenia ho vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (výrok IV.). Podľa odvolacieho súdu predmet zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanými 1/ a 2/ dňa 05. apríla 2002 jednoznačne označoval konkrétnu formu poskytovanej podpory v podobe úveru na prístavbu rodinného domu žalovaných, čo zodpovedalo zákonom prezumovanej forme uvedenej v § 8 ods. 1 písm. a) zákona o ŠFRB. Odvolací súd mal za to, že zmluva uzatvorená medzi stranami sporu spĺňala všetky podstatné náležitosti úverovej zmluvy, preto súd prvej inštancie správne ustálil, že strany sporu uzatvorili úverovú zmluvu v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Pokiaľ by si strany napriek kogentnej úprave § 261 Obchodného zákonníka dohodli, že ich právne vzťahy

sa riadia ustanoveniami Občianskeho zákonníka, musel by sa súd s touto skutočnosťou vysporiadať a posúdiť zmluvu aj z hľadiska § 39 Občianskeho zákonníka. V predmetnej veci si zmluvné strany v článku XII bod 12.3 dohodli, že práva a povinnosti účastníkov sa riadia predovšetkým zákonom o ŠFRB a ostatnými právnymi predpismi upravujúcimi vzťahy k ŠFRB. Vzájomné vzťahy sa podľa odvolacieho súdu riadia aj ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä Občianskym zákonníkom. Uvedená dohoda je súladná s § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka, z ktorého vyplýva, že Obchodný zákonník je zákonom špeciálnym, ktorý má prednosť pred všeobecnou úpravou obsiahnutou v Občianskom zákonníku a len v prípade, že Obchodný zákonník niektoré otázky nerieši vôbec, uplatnia sa na ne ustanovenia občianskeho práva, najmä Občiansky zákonník, pričom z uvedeného zmluvného dojednania nevyplývala dohoda účastníkov zmluvného vzťahu, že ich práva a povinnosti sa budú riadiť Občianskym zákonníkom. Vzhľadom na uvedené odvolací súd zotrval na názore, že na danú vec dopadajú ustanovenia Obchodného zákonníka, ktorý obsahuje jednak komplexnú úpravu úverového vzťahu, úpravu ručenia v obchodno-záväzkovom vzťahu, uznanie záväzku, ako aj úpravu odstúpenia od zmluvy a premlčania. Odvolací súd mal zároveň za to, že na vzťah vyplývajúci zo zmluvy o poskytnutí podpory uzatvorenej podľa zákona o ŠFRB nedopadajú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch z dôvodu, že v zmysle § 1 ods. 3 písm. b) citovaného zákona spotrebiteľským úverom nie je úver poskytovaný na účely podľa osobitných predpisov (vrátane zákona o ŠFRB) pre osobitný okruh osôb vo verejnom záujme a za úrokové sadzby nižšie, ako tie, ktoré prevládajú na finančnom trhu, alebo bezúročný úver, alebo za iných podmienok, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie ako tie, ktoré prevládajú na finančnom trhu a za úrokové sadzby, ktoré nie sú vyššie ako úrokové sadzby prevládajúce na finančnom trhu.

17. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná 2/ (ďalej len „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. c) CSP. Žiadala, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Dovolateľka zároveň podala návrh na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozsudku v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie v zmysle § 444 ods. 1 CSP.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe dovolania žalovanej 2/ uznesením 2Cdo/326/2021 z 22.8.2023 rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 24. februára 2021 sp. zn. 19Co/22/2020 a rozsudok Okresného súdu Prievidza z 26. novembra 2019 č. k. 9C/45/2015-515 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Prievidza na ďalšie konanie. Poukázal, že k prejednávanej veci je nutné zo strany dovolacieho súdu zhrnúť pre pochopenie súvislostí, že dovolací súd už ustáleno vyriešil postavenie žalobcu (ŠFRB) a aj to či ide (išlo) o spotrebiteľský charakter zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru, v rozhodnutiach napr. sp. zn. 4Cdo/106/2018, 8Cdo/9/2019, 8Cdo/64/2019 a 8Cdo/164/2020. Tieto rozhodnutia treba považovať za súčasť ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Dovolací súd v uvádzaných rozhodnutiach dospel k záveru, že ŠFRB je osobitný subjekt zriadený zákonom na realizáciu podpory štátu v oblasti bytovej politiky zákonom upravenými nástrojmi, pri ktorej nemá postavenie dodávateľa podľa ustanovenia § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a ním uzatvorené zmluvy pri realizácii podpory štátu v oblasti bytovej politiky nemajú charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Právnomu posúdeniu zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru, t. j. posúdením či sa na daný zmluvný vzťah má aplikovať Občiansky zákonník alebo Obchodný zákonník (v zmysle uvedenej právnej otázky položenej dovolateľkou) sa venovali rozhodnutia NS SR sp. zn. 8Cdo/164/2020 a 8Cdo/64/2019, z ktorých vzišiel právny názor, že na predmetnú zmluvu a nároky z nej vyplývajúce by sa mali aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Z rozsudku NS SR sp. zn. 8Cdo/64/2019 z bodov 40. až 43 plynie nasledovné: „40. V danom prípade žalobca poskytoval podporu (i vo forme poskytnutia úveru) na základe a za podmienok, upravených v osobitnom predpise, ktorým v danej veci bol zákon č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania (ďalej len „Fond“). Tento predpis vo svojich ustanoveniach komplexne upravoval všetky podmienky (§ 5 až § 12), za ktorých bol Fond oprávnený poskytovať o. i. úvery, vrátane vymedzenia podstatných náležitostí uzavretej Zmluvy o poskytnutí podpory (údaje o zmluvných stranách, účel, výška a druh poskytovanej podpory, spôsob plnenia záväzkov zmluvných strán, boli základnými náležitosťami každého zmluvného vzťahu). V zmluve boli tiež dohodnuté sankcie za oneskorené splácanie (nedodržanie splátkového kalendára), za neoprávnené použitie poskytnutej podpory, za neumožnenie kontroly na stavbe, resp. za iné porušenie zmluvných podmienok. Podpora poskytnutá z prostriedkov Fondu bola navyše určená výhradne len na úhradu faktúr a iných platobných dokladov a nemohla byť žiadateľovi poskytnutá v hotovosti. Poskytnutú podporu musel žiadateľ čerpať iba v súlade s podmienkami zákona č. 607/2003 Z. z. (ďalej nariadenia vlády č. 650/2006 Z. z. ktorým sa ustanovovali podrobnosti o druhoch a výškach poskytovaných podpôr

na jednotlivé účely z prostriedkov Štátneho fondu rozvoja bývania, vyhlášky Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 161/2004 Z. z. o podrobnostiach obsahu žiadosti o poskytnutie podpory z prostriedkov Štátneho fondu rozvoja bývania, o technických podmienkach a o dĺžke času uskutočnenia stavby v znení vyhlášky MVR SR č. 663/2004 Z. z.) a zmluvne dohodnutými podmienkami. Je potom zrejmé, že Fond pri poskytovaní podpory vo forme úveru, neuzatváral Zmluvu podľa ustanovení Obchodného zákonníka. V danej veci tak nešlo o typický úver v zmysle ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ale o úver, poskytovaný na základe osobitného predpisu, ktorým bol zákon č. 607/2003 Z. z., a to za podmienok v ňom uvedených a bližšie špecifikovaných v samotnej Zmluve, ktorej náležitosti rovnako upravoval tento predpis. Podpora z Fondu sa tak poskytovala len špecifickej skupine žiadateľov za zákonom stanovených podmienok, ktoré boli pre žiadateľa priaznivejšie než podmienky, za ktorých by si vedel obstarat' finančné prostriedky na kapitálovom trhu (t. j. za iných než komerčných podmienok). Napriek skutočnosti, že Zmluva uzavretá medzi stranami nemala spotrebiteľský charakter, je i dovolací súd názoru, že nároky z nej je potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka (vrátane nárokov po odstúpení od Zmluvy). Ako už bolo uvedené, dovolací súd poukazuje na to, že žalobca pri poskytovaní podpory vo forme úverov nevykonáva podnikateľskú, ani obchodnú činnosť, a teda ho nemožno považovať za podnikateľa v zmysle § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka. Jeho činnosť preto podnikaním nie je (§ 2 ods. 1 Obchodného zákonníka). Obchodný zákonník predovšetkým upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním (§ 1 ods. 1 Obchodného zákonníka). V danom prípade žalobca poskytoval podporu (vo forme poskytnutia úveru) na základe a za podmienok, upravených v osobitnom prepise, ktorým v danej veci bol zákon o ŠFRB. Tento prepis vo svojich ustanoveniach komplexne upravoval všetky podmienky (§ 5 až § 12), za ktorých bol Fond oprávnený poskytovať o. i. úvery, vrátane vymedzenia podstatných náležitostí uzavretej Zmluvy o poskytnutí podpory (údaje o zmluvných stranách, účel, výška a druh poskytovanej podpory, spôsob plnenia záväzkov zmluvných strán, boli základnými náležitosťami každého zmluvného vzťahu). V zmluve boli tiež dohodnuté sankcie za oneskorené splácanie (nedodržanie splátkového kalendára), za neoprávnené použitie poskytnutej podpory, za neumožnenie kontroly na stavbe, resp. za iné porušenie zmluvných podmienok. Podpora poskytnutá z prostriedkov Fondu bola navyše určená výhradne len na úhradu faktúr a iných platobných dokladov a nemohla byť žiadateľovi poskytnutá v hotovosti. Poskytnutú podporu musel žiadateľ čerpať iba v súlade s podmienkami zákona o ŠFRB a zmluvne dohodnutými podmienkami. Je potom zrejmé, že Fond pri poskytovaní podpory vo forme úveru, neuzatváral Zmluvu podľa ustanovení Obchodného zákonníka. V danej veci tak nešlo o typický úver v zmysle ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ale o úver, poskytovaný na základe osobitného predpisu, ktorým bol zákon o ŠFRB, a to za podmienok v ňom uvedených a bližšie špecifikovaných v samotnej Zmluve, ktorej náležitosti rovnako upravoval tento predpis. Podpora z Fondu sa tak poskytovala len špecifickej skupine žiadateľov za zákonom stanovených podmienok, ktoré boli pre žiadateľa priaznivejšie než podmienky, za ktorých by si vedel obstarat' finančné prostriedky na kapitálovom trhu (t. j. za iných než komerčných podmienok). Dovolaciemu súdu sú známe závery rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. marca 2013, sp. zn. 6MCdo/4/2012, v zmysle ktorých „Zmluva o úvere upravená ustanoveniami § 497 až § 507 Obchodného zákonníka je tzv. absolútnym obchodom, čo znamená, že sa tento právny vzťah bez ohľadu na povahu jeho účastníkov spravuje Obchodným zákonníkom“, avšak tieto (vzhľadom na osobitnú úpravu postavenia Fondu a podmienok pre poskytovanie podpory) nemožno bez ďalšieho aplikovať i v posudzovanej veci. Ako už bolo uvedené, podmienky pre poskytovanie podpory (vo forme úveru) boli komplexne upravené v zákone č. 124/1996 Z. z. a v podrobnostiach špecifikované v samotnej Zmluve, rovnako uzavretej podľa tohto osobitného predpisu. Nešlo teda o úverovú zmluvu uzatváranú podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Ak strany mali záujem riadiť sa pri poskytovaní úveru ustanoveniami Obchodného zákonníka, mohli si v Zmluve dohodnúť, že ich záväzkový vzťah sa bude spravovať Obchodným zákonníkom (§ 262 Obchodného zákonníka). Zmluvné strany si však v uzavretej Zmluve naopak dohodli, že „ich práva a povinnosti sa budú riadiť predovšetkým zákonom č. 124/1996 Z. z. a ostatnými právnymi predpismi upravujúcimi vzťahy k ŠFRB a ďalej ich vzájomné vzťahy sa budú riadiť ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä Občianskym zákonníkom. Strany si tak pre úpravu ich záväzkového vzťahu, aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka, nedohodli. Vývojom (prijatím CSP) sa vypracovala judikatúra v tom smere, že na zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru uzatvorenú podľa zákona o ŠFRB sa aplikuje režim Občianskeho zákonníka. Dovolací súd sa v danej veci stotožňuje so závermi vyjadrenými v týchto rozhodnutiach a nevidí žiadny dôvod na zmenu právneho názoru vyjadreného v označených rozhodnutiach alebo na odklon od právneho názoru v týchto vyjadrených, a teda ani dôvod na postúpenie veci veľkému senátu najvyššieho súdu [rozsudok dovolacieho súdu z 10. novembra 2016 sp. zn. 3Cdo/174/2016 (R 17/2017)]. Preto,

ak súdy na daný právny vzťah zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru aplikovali Obchodný zákonník, predmetnú vec neposúdili správne, odklonili sa od vysloveného právneho názoru v uvedených rozhodnutiach dovolacieho súdu, ktorý je možno považovať za ustálený, čím došlo k nesprávnemu právnenému posúdeniu veci.

19. Okresný súd Prievidza viazaný týmto rozhodnutím vec opätovne posúdil.

20. Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 124/1996 Z.z. účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy medzi účastníkmi konania, zriaďuje sa Štátny fond rozvoja bývania 1) (ďalej len "fond") na financovanie štátnej podpory (ďalej len "podpora"), ktorého prostredníctvom sa uskutočňuje pomoc štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu.

Fond je právnická osoba so sídlom v Bratislave (§ 1 ods. 2 citovaného zákona).

Zdrojmi fondu sú: (§3)

- a) splátky úverov poskytnutých z fondu,
- b) splátky úrokov z úverov poskytnutých z fondu,
- c) sankcie za porušenie zmluvných podmienok,
- d) výnosy z prostriedkov fondu uložených v banke s výnimkou výnosov z prostriedkov poskytnutých fondu zo štátneho rozpočtu,
- e) príjmy z výťažku pri výkone exekúcie veci, na ktorú bolo zriadené zmluvné záložné právo,
- f) zostatky prostriedkov fondu k 31. decembru predchádzajúceho rozpočtového roka s výnimkou zostatkov prostriedkov poskytnutých fondu zo štátneho rozpočtu,
- g) zostatky nevyčerpanej podpory vrátenej žiadateľom s výnimkou zostatkov vrátenej nevyčerpanej podpory poskytnutej z prostriedkov štátneho rozpočtu v prechádzajúcom roku,
- h) príspevky poskytnuté z Fondu národného majetku Slovenskej republiky za podmienok ustanovených osobitným predpisom, 3)
- i) úvery poskytnuté bankami,
- j) dary,
- k) dotácie zo štátneho rozpočtu, 4)
- l) iné zdroje, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Podľa § 2 ods.1, ods.4 zákona o ŠFRB správu fondu vykonáva Ministerstvo výstavby a verejných prác Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo"). Podrobnosti o organizácii a činnosti fondu, ako aj podrobnosti o počte členov a o zložení Rady fondu, vymenúvania a odvolávania jej členov a o jej organizácii a činnosti upraví štatút fondu, ktorý schvaľuje vláda Slovenskej republiky.

Podľa § 4 ods.1, ods.2, ods.3 zákona o ŠFRB prostriedky fondu možno použiť na a) podpory poskytované na účel uskutočnenia pomoci štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu, b) správu fondu, c) splátky úverov poskytnutých fondu bankami a na úhradu úrokov z týchto úverov. O použití prostriedkov fondu rozhoduje minister na základe odporúčania Rady fondu v súlade so schváleným rozpočtom fondu. Prostriedky použité na správu fondu, okrem nákladov za vedenie účtov a bankové služby, nesmú prekročiť 1,5% z ročného príjmu fondu, najviac však 15 000 000 Sk. Na odmeňovanie pracovníkov fondu sa vzťahuje osobitný predpis.

Podľa § 6 ods.1 až ods.5 zákona o ŠFRB fond hospodári podľa schváleného rozpočtu. Rozpočet fondu je zapojený finančnými vzťahmi na rozpočet ministerstva. Po finančnom zúčtovaní vzťahov k štátnemu rozpočtu a po schválení štátneho záverečného účtu Národnou radou Slovenskej republiky sa zostatok prostriedkov fondu k 31. decembru príslušného roku prevádza do nasledujúceho rozpočtového roka. Za hospodárenie s prostriedkami fondu zodpovedá minister. Prostriedky fondu sú vedené na osobitnom účte v NBS.

Podľa § 12 ods.1, ods.2 zákona o ŠFRB na základe rozhodnutia podľa § 11 ods. 9 uzavrie fond so žiadateľom zmluvu. Zmluva musí obsahovať najmä:

- a) údaje o zmluvných stranách,
- b) účel, výšku, druh a čerpanie poskytnutej podpory,
- c) spôsob plnenia záväzkov zmluvných strán,
- d) zabezpečenie záväzkov,
- e) bezhotovostný spôsob úhrady z podpory,

- f) technické podmienky stavby a dĺžku času jej uskutočnenia,
- g) sankcie za porušenie zmluvných podmienok,
- h) spôsob kontroly plnenia zmluvných podmienok a dôsledky ich nedodržania...

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka, od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka, odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

21. Podľa ustanovenia § 167e ods. 1 Zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ZKR) ak bol vyhlásený konkurz, súd bez zbytočného odkladu zastaví konanie, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze (§ 166a) alebo sa považuje za nevymáhateľnú (§ 166b).

22. Súd na základe uznesenia predloženého na pojednávaní žalovaným 1/ zistil, že uznesením Okresného súdu Trenčín 40OdK/328/2021-20 z 28.9.2021 bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka A. B. nar. XX.XX.XXXX, ktorý bol ukončený v zmysle § 167v ods.1 Zákona o konkurze a vyrovnaní. Súd preto, keďže išlo o pohľadávku vzniknutú pred vyhlásením konkurzu, konanie voči žalovanému 1/ zastavil (s poukazom na § § 167e ods.1 Zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého, ak bol vyhlásený konkurz, súd bez zbytočného odkladu zastaví konanie, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze (§ 166a) alebo sa považuje za nevymáhateľnú (§ 166b)).

23. O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP). Ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane (§ 256 ods. 1 CSP). V prípade, ak súd zastavuje konanie z dôvodu vyhláseného konkurzu na fyzickú osobu (oddĺženie), je teda povinný rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania. V prvom kroku musí skúmať, či je možné niektorej zo strán sporu pričítať procesné zavinenie na zastavení konania, aby mohol aplikovať citované ustanovenie § 256 ods. 1 CSP. Žalobca podal žalobu voči žalovanému, ešte pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu. Nemožno preto uzavrieť, že by za zastavenie konania niesol procesnú zodpovednosť žalobca alebo žalovaný 1/. Súd preto náhradu trov konania, ktoré bolo zastavené pre vyhlásenie konkurzu na žalovaného 1/ žalobcovi ani žalovanému nepriznal, nakoľko v danom prípade zastavenie konania podľa názoru súdu žiadny z účastníkov nezavinil.

24. Súd z vykonaného dokazovania zistil, že dňa 5.4.2002 uzavrel žalobca so žalovanými v zmluve označenými ako manželia, v zmluve obaja označení ako žiadatelia, Zmluvu o poskytnutí podpory uzavretú podľa zákona č. 124/1996 Z.z. o štátnom fonde rozvoja bývanie v znení neskorších predpisov vo forme úveru č. 307/372/2002. Predmetom zmluvy podľa článku I. bolo poskytnutie podpory na účel označený kódom 010 a kód podpory P011, názov a miesto stavby : prístavby rodinného domu Handlová z prostriedkov fondu podľa vyššie uvedeného zákona na základe žiadosti žiadateľa č. 372/Ž/2002 zo dňa 8.2.2002 a overenej Okresným úradom v Prievidzi vo forme úveru. Podľa článku II. Zmluvy fond poskytne žiadateľovi podporu vo výške úveru 700000 Sk pri základnej úrokovej sadzbe 3,1 % a doby splatnosti 30 rokov. V zmysle článku III. bod 3.7 žiadateľ berie na vedomie, že momentom čerpania z

pridelenej podpory sa zo žiadateľa stáva dlžník. V článku IV. sa žiadateľ zaviazal splatiť fondu celý úver so základnou úrokovou sadzbou vo výške 3,1 % na účet v banke, ktorý fond ako veriteľ oznámi písomne dlžníkovi do 45 dní odo dňa uzavretia tejto zmluvy. Dlžník sa súčasne zaväzuje, že dlh, ktorý sa skladá z úveru a úroku, bude splácať pravidelnými mesačnými splátkami a to tak, že platba bude vykonaná vždy do 15. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Ak posledný 15.-ty deň pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je povinnosť dlžníka splnená ak úhrada bude zrealizovaná nasledujúci pracovný deň. Prvá až 359. splátka bola dohodnutá na sumu 2.990 Sk, posledná splátka predstavovala zostatok dlhu. Začiatok splácania sa dohodol 3 mesiace po uzavretí zmluvy. Plynutie času začína od 1. Dňa nasledujúceho mesiaca po obojstrannom podpísaní zmluvy. V bode 8.4 článku VIII. sa strany zmluvy dohodli, že v prípade, ak je dlžník v omeškaní s úhradou ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov, je fond oprávnený po doručení výzvy k vyrovnaní splátok od zmluvy odstúpiť jednostranne, ak nebudú splnené podmienky uvedené vo výzve. Veriteľ môže od zmluvy odstúpiť aj v prípade, ak zistí, že dlžník použil účelovo viazané prostriedky inak, ako bolo účelovo viazané, alebo iným závažným spôsobom poruší zmluvu. V článku VIII. bod 8.4 sa zmluvné strany dohodli, že v prípade naplnenia bodu 8.4 je dlžník povinný uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % z celej dlžnej sumy ako súčtu zostatku istiny a úroku a vrátiť na účet žalobcu istinu a zostatok úroku a ak bol poskytnutý nenávratný príspevok aj ten, v termíne do 30 dní od doručenia výzvy dlžníkovi. V článku XII bod 12.3. sa strany zmluvy dohodli, že vzájomné vzťahy sa riadia predovšetkým zákonom 124/1996 Z.z. v znení noviel a ostatnými právnymi predpismi, najmä Občianskym zákonníkom.

25. Faktúrami a výpismi z účtu bánk č.l. 87-130 je preukázané postupné čerpanie úveru na stavbu realizovanú žiadateľmi vo výške 700 000 Sk.

26. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza 11C 242/2003 z 8.10.2004 bolo manželstvo žalovanej a žalovaného rozvedené a rozsudkom č. 11C 208/2005-330 bolo vyporiadané ich bezpodielové spoluvlastníctvo tak, že úver voči žalobcovi preberajú obaja žalovaní v rovnakom pomere.

27. Na pojednávaní 12.11.2019 súd oboznámil históriu pohybov na účte čl. 438 - 439, predloženú žalobcom, výpočet úrokov z omeškania čl. 440, vyjadrenia žalobcu čl. 441 - 445, z 22.11.2016, vyjadrenie z 11.9.2017 a z 21.1.2017, vyjadrenie z 18.9.2019. Z histórie pohybov na účte zmluvy vyplýva, že žalovaní si svoje zmluvné povinnosti riadne neplnili. Splátky úveru riadne nesplácali a ku dňu vyhotovenia odstúpenia od zmluvy žalobcom 22.12.2014 boli v omeškaní s úhradou 92 mesačných splátok, teda boli v omeškaní prvej z týchto splátok najmenej 91 mesiacov (sedem a pol roka). Konkrétne žalovaní 1./2/ zaplatili podľa tvrdení žalobcu v roku 2002 viac o 198,5 eur, v roku 2003 menej o 198,5 eur, v roku 2005 o 198,5 eur, v roku 2006 o 297,75 eur, v roku 2007 o 653,25 eur, v roku 2008 o 1567,8 eur, v roku 2009 o 1567,8 eur, v roku 2010 o 1567,8 eur, v roku 2011 o 1567,8 eur, v roku 2012 o 1567,8 eur, v roku 2013 o 1567,8 eur, v roku 2014 o 1437,15 eur. Poskytnutý bol úver vo výške 23235,74 eur (vyčíslený žalobcom na čl. 79), žalovaní zaplatili 5584,35 + úhrada v roku 2015 99,25, to je spolu 5683,6 eur.

28. Žalovaná 2/. prostredníctvom právneho zástupcu v podaní z 8.3.2017 vzniesla námietku premlčania splátok po splatnosti splatných pred dátumom 18.11.2012, spolu vo výške 9056,35 eur, pretože nárok posúdila ako bezdôvodné obohatenie, kde je premlčacia doba 2 roky. Žiadala zamietnuť aj nárok na zmluvný úrok, tento žalobcovi zo zrušenej zmluvy ex tunc nepatrí. Poukázala na neplatnosť dojednania o zmluvnej pokute, z dôvodu, že nárok na zmluvnú pokutu je viazaný podľa čl. VIII, bodu 8.4. Zmluvy na splnenie dvoch podmienok: porušenie povinnosti dlžníka spočívajúcej v jeho omeškaní a výkonu práva veriteľa, keď od zmluvy odstúpi, čo je v rozpore s ust. § 544 a nasl. Občianskeho zákonníka, podľa ktorého povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu je viazaná len na porušenie zmluvnej povinnosti. Uplatnenú zmluvnú pokutu nie je možné preskúmať čo do výšky, pretože žalobca nešpecifikoval uplatnený nárok čo do istiny a úrokov, z ktorého sa má zmluvná pokuta počítať. Poukázala na to, že žalovaným bola poskytnutá podpora podľa zákona č. 124/1996 Z.z., ktorý bol zrušený zákonom č.607/2003 Z.z., pričom poukázala na § 17 ods. 2 Zákona č. 607/2003 Z.z., podľa ktorého pohľadávky, záväzky, pracovnoprávne vzťahy, právne vzťahy a iné vzťahy Štátneho fondu rozvoja bývania vzniknuté pred 1. januárom 2004 sa považujú za pohľadávky, záväzky, pracovnoprávne vzťahy, právne vzťahy a iné vzťahy Štátneho fondu rozvoja bývania podľa tohto zákona. Rovnako i zákon č. 150/2013 Z.z. ktorým bol zrušený zákon č. 607/2003 Z.z. v § 22 upravoval spoločné ustanovenia rovnako. Poukázala i na § 47 Zákona č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, podľa ktorých za porušenie rozpočtovej disciplíny sa považuje nedodržanie podmienok za ktorých sa rozpočtové prostriedky poskytli, pričom podľa týchto predpisov odvod, penále a pokutu za porušenie finančnej disciplíny možno uložiť do 5-tich rokov odo dňa preukázaného zistenia porušenia finančnej disciplíny. Žalobca už 9.4.2018 musel mať vedomosť o porušení finančnej disciplíny, keďže omeškanie aspoň troch splátok sa považuje za neoprávnené použitie prostriedkov fondu s poukazom na čl. VIII. bod 8.2.Zmluvy. Zákonom stanovená 5 ročná lehota

pre možné uloženie odvodu (vrátenia istiny) a príslušenstva uplynula a preto je celý nárok neoprávnený. V konaní namietala i výšku úroku z omeškania. Trvala na tom, že žalobca nárok nepreukázal, jednotlivé nároky sú nepreskúmateľné.

29. Právna zástupkyňa žalovanej 2/ trvala na pojednávaní 12.11.2019 na tom, že zmluva by mala byť posudzovaná podľa predpisov občianskeho práva, bola uzatvorená podľa osobitného predpisu, ktorý vyslovene upravuje náležitosti takejto zmluvy. Na daný vzťah sa vzťahujú predpisy občianskeho práva. Pokiaľ ide o zmenu žaloby, táto sa týka zmeny zmluvného úroku zo sumy 21 088,77 eur od 27.2.2015 do zaplatenia, ktorý bol pôvodne uplatnený vo výške 3,1%, teraz je uplatňovaný vo výške 5,6%. Rozdiel úroku je uplatnený po uplynutí premlčacej doby, z ktorého dôvodu vzniesla námietku premlčania, túto vzniesla aj voči úroku z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 11862,84 eur od 6.11.2014 do 21.6.2015, ktorý žalobca uplatnil až v podaní zo dňa 28.5.2019, teda uplatnil nárok po viac ako 4 rokoch. Žalobca nešpecifikoval zmluvný úrok vo výške 9.247,66eur, nie je zrejmé, od kedy do kedy je tento nárok uplatňovaný a je nepreskúmateľný, samotné určenie len počtu dní, nemožno považovať za určujúce. Je nesprávne uplatnený úrok z omeškania vo výške 821,07 eur, tento žalobca určil pri úrokovej sadzbe 8,5%, mal byť určený vo výške 8,05% a nie je zrejmé ani za ktoré dni omeškania bol vypočítaný. Čo sa týka nákladov uplatnených z pohľadávky vo výške 907,63 eur žalobca nepreukázal vznik týchto nákladov a čo sa týka uplatnenej zmluvnej pokuty, ustanovenie článku 8.4 zmluvy nezakladá žalobcovi tento nárok. Zmluvná pokuta bola dohodnutá pre prípad naplnenia bodu 8.4, ktorým je odstúpenie od zmluvy zo strany žalobcu a teda nie pre prípad porušenia povinností žalovaných. Poukázala na svoje doterajšie písomné a ústne prejavy, delenú zodpovednosť žalovaných, nepreukázanie niektorých nárokov ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky, či neurčitosť niektorých nárokov, najmä úrokov, pre ich nepreskúmateľnosť. Na záver vzniesla námietku premlčania a to práva žalovaného na odstúpenie od úverovej zmluvy. Žalovaní sa dostali do omeškania v roku 2006, čo vyplýva z písomných podkladov založených v spise. V roku 2008 boli v omeškani s dlhom viac ako 62 000 Sk. Od úverovej zmluvy odstúpili listom zo dňa 22.12.2014 a v súlade so zmluvou mali možnosť odstúpiť od zmluvy ak je dlžník v omeškani s úhradou, ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov. Je teda zrejmé, že v čase odstúpenia od zmluvy uplynulo viac ako 4 roky, odkedy mohol žalobca právo na odstúpenie od zmluvy uplatniť. Z tohto dôvodu účinky odstúpenia, vzhľadom na vznesenú námietku nenastali. Namietla premlčanie práva na zaplatenie každej zo splátok úveru osobitne. Nároky uplatnené žalobcom splatné pred dátumom 18.11.2011 teda 3 roky pred podaním žaloby sú premlčané. Ďalšie splátky, ktoré sa ešte nestali splatné, vzhľadom na námietku premlčania práva odstúpiť od zmluvy, na tieto žalobcovi ešte nevznikol nárok. Zmluva naďalej trvá. Žiadala, aby súd zohľadnil dôvody osobitného zreteľa a žalobcovi náhradu trov nepriznal. Žalobca svojimi podaniami nehospodárne upresňoval a navyšoval trov konania, ktoré konanie nemožno dať na ujmu žalovaným, z vykonaného dokazovania vyplýva, že súd opakovane vyzýval žalobcu na špecifikovanie svojho nároku, napriek tomu si ju žalobca do dnešného dňa nesplnil, keďže nárok je v niektorých častiach nepreskúmateľný.

30. Na pojednávaní 16.4.2024 právna zástupkyňa žalovanej vzala späť námietku premlčania nároku na odstúpenie od zmluvy, preto na ňu súd neprihliadal (súd k premlčaniu, ak nejde o spotrebiteľa z úradnej povinnosti neprihliada, ani ju neskúma. Je ju možné zobrať späť.). Zástupca žalobcu zotrval na doterajšej argumentácii, napriek záverom uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

31. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania súd sa najskôr zaoberal touto námietkou. V zmysle zmluvy bol žalovaným poskytnutý úver 700 000 Sk pri úrokovej sadzbe 3,1% ročne s lehotou splatnosti 30 rokov. Z dôvodu nedodržania 24 mesačnej lehoty výstavby financovanej nehnuteľnosti (porušenie zmluvnej podmienky podľa článku III. (Čerpanie poskytnutej podpory) bod 3.6. Zmluvy o podpore v spojení s Vyhláškou č. 203/1996 Z.z. Ministerstva výstavby a verejných prác Slovenskej republiky o podrobnostiach obsahu žiadosti, o technických podmienkach a o dĺžke času uskutočnenia stavby, na ktorú sa poskytuje podpora) bola žalovaným od 01.04.2007 zvýšená úroková sadzba z 3,1% ročne na 5,6% ročne a mesačná splátka bola zvýšená z 99,25 EUR na 130,65 EUR. Úrok, ktorý uplatňuje žalobca, 9247,66 eur vyplýval z úrokovej sadzby 5,6 % ročne a bol vypočítaný na základ vzorca: Zmluvný úrok = aktuálny zostatok nesplatennej istiny x úroková sadzba x počet dní omeškania 360×100 , teda $(9.247,66) = 21.088,77 \times 5,6 \times 2.819 / 360 \times 100$. Ďalej vyčíslil úrok z omeškania k 11.12.2014 na sumu 920,32 eur pri počte dní omeškania 2790 dní, sume omeškaných splátok k tomuto dátumu 11993,49 eur, úrokovej sadzbe 8,5%. Podaním z 18.6.2019 doplnil tvrdenia tak, že k 15.11.2011 nebol dlh jednorazovo splatný, až odstúpením 22.12.2014 sa stal jednorazovo splatným. K 15.11.2011 bola suma priznaného úveru 23235,74 eur, výška anuitnej splátky 130,65 eur, počet uhradených splátok 56,

počet omeškaných splátok 56, suma splatenej časti istiny 2146,97 eur, suma splatenej časti úrokov z úveru vo výške 3411,01 eur, zostatok nesplatennej istiny 21088,77 eur, zostatok nesplatených úrokov z úveru vo výške 18628,88 eur.

32. Podľa sumáru z podania žalobcu z 23.2.2016, a histórie pohybov na účte čl. 162 a 163 bolo možné ustáliť, že žalovaní zaplatili v roku 2002 žalobcovi 198,5 eur navyše, za rok 2003 chýba 198,5 eur, za rok 2004 boli uhradené všetky splátky, za rok 2005 chýba 198,5 eur (podľa prehľadu neboli uhradené splátky splatné 15.4.2005, 15.12.2005), v roku 2006 nebolo uhradených 297,75 eur (splátky 15.1.2006, 15.9.2006 a 15.10.2006), v roku 2007 neboli uhradené splátky v sume 653,25 eur (splátky splatné 15.4.2007, 15.7.2007, 15.9.2007-15.12.2007) ďalej podľa prehľadu nebolo uhradených v roku 2008, 2009 1567,8 eur, v roku 2010 tiež neuhradil sumu 1567,8 eur. Suma 1567,8 eur predstavuje 12 splátok po 130,65 eur. Z histórie čerpania čl. 79-86 a histórie pohybov na účte čl. 161-163 vyplýva koľko dlhovali na splátkach úveru žalovaní v rokoch 2002- 2014. Z histórie pohybov na účte je zrejmé, že žalovaní si svoje zmluvné povinnosti riadne neplnili. Splátky úveru riadne nesplácali. Žalovaní 1./2/ zaplatili v roku 2002 viac o 198,5 eur, v roku 2003 menej o 198,5 eur, v roku 2005 menej o 198,5 eur, v roku 2006 menej o 297,75 eur, v roku 2007 o 653,25 eur, v roku 2008 menej o 1567,8 eur, v roku 2009 tiež o 1567,8 eur, v roku 2010 menej o 1567,8 eur, v roku 2011 menej o 1567,8 eur, v roku 2012 menej o 1567,8 eur, v roku 2013 o 1567,8 eur, v roku 2014 o 1437,15 eur. V roku 2015 bolo uhradených 14.1.2015 žalovanou 2/ 99,25 eur.

33. Faktúrami a výpismi z účtu bánk čl. 87-130 je preukázané postupné čerpanie úveru na stavbu realizovanú žiadateľmi vo výške 700 000 Sk, teda 23235,74 eur.

34. Z vykonaného dokazovania vyplynulo že k nezaplateniu prvej splátky došlo najneskôr v roku 2005, kedy podľa žalobcu zaplatili žalovaní o 198,5 eur menej, ako mali, teda nezaplatili najmenej dve splátky. V súlade so zmluvou mal žalobca možnosť odstúpiť od zmluvy ak je dlžník v omeškaní s úhradou, ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov. Je teda zrejmé, že v čase odstúpenia od zmluvy uplynulo viac ako 6 mesiacov (podľa čl. VIII. Bod 8.4 zmluvy: žalobca je oprávnený od zmluvy odstúpiť, ak je dlžník v omeškaní s úhradou ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov). Aj z odstúpenia od zmluvy vyplýva, že boli žalovaní v omeškaní s 92 splátkami (92 mesačných splátok -minus šesť mesiacov je 86 mesiacov), teda viac ako sedem rokov. K odstúpeniu od zmluvy teda došlo účinne, v zmysle dojednaní, podľa ktorých v súlade so zmluvou mal žalobca možnosť odstúpiť od zmluvy ak je dlžník v omeškaní s úhradou, ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov.

35. Na základe vykonaného dokazovania a v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka dospel súd k záveru, že ak žalobca odstúpil od predmetnej zmluvy o úvere, došlo k jej zrušeniu od začiatku a účastníci predmetnej zmluvy sú si povinní v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka vrátiť všetko, čo podľa nej dostali. V zmysle §§ 39, 54 ods. 1, 48 a 457 OZ je nutné konštatovať, že zmluva sa zrušuje s účinkami od začiatku ex tunc (§ 48 ods. 2) a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy (vrátane zmluvnej pokuty). Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezodôvodné obohatenie, náhrada škody), účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia podľa § 457 OZ. V tomto prípade vzniká právo navrhovateľa domáhať sa od odporcu vrátenia poskytnutého úveru, nie však úrokov za úver a zmluvnej pokuty zo zmluvy zrušenej s účinkami od jej vzniku.

36. Odstúpenie od zmluvy zo dňa 22.12.2014, bolo doručené žalovanej 2/ dňa 27.1.2015, pričom žalovaní 1/ a 2/ boli zaviazaní ako manželia zo záväzku vzniknutého z predmetnej zmluvy solidárne. Ku dňu 28.1.2015, teda deň po odstúpení od zmluvy voči žalovanej 2/, vzniklo takto na strane žalobcu a žalovanej právo na vzájomné vydanie bezodôvodného obohatenia, pretože odstúpením od zmluvy v zmysle Občianskeho zákonníka sa zmluva ruší ex tunc, teda od počiatku, na stranách v dôsledku plnenia zo zmluvy, od ktorej bolo odstúpené, vzniká bezodôvodné obohatenie v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka. Zároveň však v odstúpení od zmluvy zároveň žalobca určil lehotu žalovanej na plnenie do 5 dní od doručenia odstúpenia od zmluvy, teda záväzok zo zmluvy mala žalovaná 2/ uhradiť do 1.2.2015. Od 2.2.2015 sa tak dostala do omeškania.

37. Žalovanou 2/ bola vznesená námietka premlčania vo vzťahu ku jednotlivým splátkam. Súd preto nepriznal žalobcovi premlčané splátky splatné mesačne viac ako 3 roky pred podaním žaloby, teda splatné pred 18.11.2011. Splátky boli splatné do 15. dňa nasledujúceho mesiaca počas celej lehoty

splatnosti úveru. Splátky boli pôvodne vo výške 99,25 eur, zvýšené podľa rozhodnutia žalobcu ako bolo oznámené žalovaným 31.1.2007 na sumu 3936 Sk mesačne, teda 130,65 eur.

a) Možno uzavrieť, že žalovaní 1/ a 2/ prijali spolu ako úver sumu 23235,74 eur. Do podania žaloby zaplatili podľa prehľadu č.I.446 v roku 2002 694,75 eur, v roku 2003 992,5 eur, v roku 2004 1191 eur, v roku 2005 992,25 eur, v roku 2006 893,25 eur, v roku 2007 820,35 eur, v roku 2015 99,25 eur, spolu 5 683,6 eur.

b) Premlčané sú splátky: za rok 2003 198,50 eur, za rok 2005 198,50 eur, za rok 2006 297,75 eur, za rok 2007 653,25 eur, za rok 2008 1567,8 eur, za rok 2009 1567,80 eur, za rok 2010 1567,80 eur, za rok 2011 do 18. novembra 2011, teda 1437,15 eur. Spolu sú premlčané splátky vo výške 7488,55 eur.

c) Rozdiel medzi poskytnutým úverom a premlčanými splátkami a uhradenou sumou je 23235,74 mínus 7488,55, je 15747,19 eur, mínus úhrady spolu 5683,6 eur, je 10063,59 eur. Zostatok nesplatenej istiny je 10063,59 eur, preto na úhradu celej tejto sumy súd zaviazal žalovanú 2/ a to z dôvodu pasívnej solidarity žalovaných 1/ a 2/ podľa § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý sa vzťahuje na daný právny vzťah – spoločný úver manželov, nakoľko manželmi podpísanou zmluvou o poskytnutí podpory vo forme úveru boli dotknuté spoločné veci žalovaných 1/ a 2/ ešte ako manželov. Zmluvu o úvere podpisovali obidvaja manželia (nie ako v rozhodnutiach na ktoré poukazovala právna zástupkyňa žalovanej, keď išlo o úkony len jedného z manželov) aj s týmto ich zákonným označením (manželov), preto išlo nepochybne o vybavovanie spoločnej veci, na ktorú sa potom viaže režim § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka a takýto názor vyplýva aj z rozhodnutia Okresného súdu Prievidza 11C 242/2003, ktorým pri vyporiadaní BSM bol záväzok - úver voči žalobcovi prebratý obomi žalovanými v rovnakom pomere. Bol teda predmetom vyporiadania BSM, čo prichádza do úvahy len pri spoločnom a nerozdielnom záväzku vzniknutom v súvislosti s BSM, nie pri delenom záväzku. Vo vzťahu k žalovanému 1/ súd musel konanie z dôvodu vyhláseného konkurzu zastaviť (bod 21. a 22.) a vo zvyšnej časti súd žalobu z dôvodov uvedených v bode 37 a), b) c), ako nedôvodnú zamietol.

38. Žalobca požadoval úrok z omeškania vo výške 821,07 eur, s úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 11.862,84 eur od 06.11.2014 do 26.02.2015, s úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 21.088,77 eur od 27.02.2015 do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 907,63 eur a zmluvnú pokutu vo výške 3.033,64 eur a nahradiť trovy konania.

39. Súd žalobcovi zákonný úrok z meškania priznal od 2.2.2015, kedy sa žalovaná 2/ dostala do omeškania (bod 36) s vrátením bezdôvodného obohatenia vo výške 10063,59 eur, pretože účastníci tejto zrušenej zmluvy sú si povinní vrátiť to, čo na základe takejto zrušenej zmluvy dostali, bez úrokov a pokút dohodnutých v zrušenej zmluve, avšak so zákonným úrokom z omeškania. Súd jej nepovolil splátky (žiadosť č.l. 21 v spise, kedy žiadala splátky z dôvodu starostlivosti o maloletého syna, ktorý mal alergiu a na ktorého otec platil výživné 30 eur mesačne). Z rozhodovania tunajšieho súdu je súdu známe, že konanie o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva vedené na tunajšom súde pod č.k. 8C/34/2018 skončilo právoplatným rozsudkom právoplatným 9.5.2021 tak, že žalovanej 2/ v tomto konaní vznikol nárok na výplatu podielu 50 500,- eur. Preto tomuto návrhu žalovanej súd nevyhoviel.

40. Vychádzajúc z ustanovenia § 517 ods. 1 OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas neplní je v omeškaní a v zmysle § 517 ods. 2 OZ, ak ide o meškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je povinný podľa tohto zákona platiť poplatok z omeškania. Výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania stanovuje vykonávací predpis. Pri omeškaní ide o objektívnu zodpovednosť dlžníka za stav omeškania. Keďže sa jedná o vzťah občianskoprávny, treba na tento vzťah medzi účastníkmi konania použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, t. j. § 517 ods. 1, 2 OZ.

41. Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, táto bola od 10.9.2014 do 9.12.2015 0,05%, teda zákonný úrok z omeškania bol 5,05% od 2.2.2015. Pokiaľ právna zástupkyňa žalovanej 2/ poukazovala na znenie zmluvy – čl. VIII. bod 8 zmluvy, podľa ktorého sú dlžníci povinní zaplatiť celý úver do 30 dní od doručenia výzvy, v dôsledku odstúpenia od zmluvy došlo k zániku zmluvy ex tunc, preto súd nepriznal účinky zmluvy ani vo vzťahu k omeškaniu, ani vo vzťahu k zmluvnej pokute.

42. Pokiaľ žalobca požadoval náklady spojené s uplatnením pohľadávky, ako argumentovala právna zástupkyňa žalovanej, ktorá ich vynaloženie opakovane zospornila, tieto neboli súdu preukázané, preto ich súd žalobcovi nepriznal.

43. Žalobca žiadal uhradiť istinu vo výške 21.088,77 eur spolu so zmluvným úrokom vo výške 9.247,66 eur, so zmluvným úrokom vo 5,6 % ročne zo sumy 21.088,77 eur od 27.02.2015 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 821,07 eur, s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 11.862,84 eur od 06.11.2014 do 26.02.2015, s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 21.088,77 eur od 27.02.2015 do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 907,63 eur a zmluvnú pokutu vo výške 3.033,64 eur a nahradiť trovy konania. Uplatňoval teda vyčíslenú sumu 21088,77 eur, plus 821,07 eur, plus 3033,64 eur, spolu istinu 24943,48 eur, bola mu priznaná suma 10063,59 eur, teda žalovaná bola neúspešná v 40 % (10063,59 / 249,44), jej úspech predstavuje 60 %, jej čistý úspech je 20 %, v tejto výške jej súd priznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku, čo sa ním sleduje a podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1,2 CSP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení o výkone rozhodnutia Civilného sporového poriadku a Exekučného poriadku.